

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

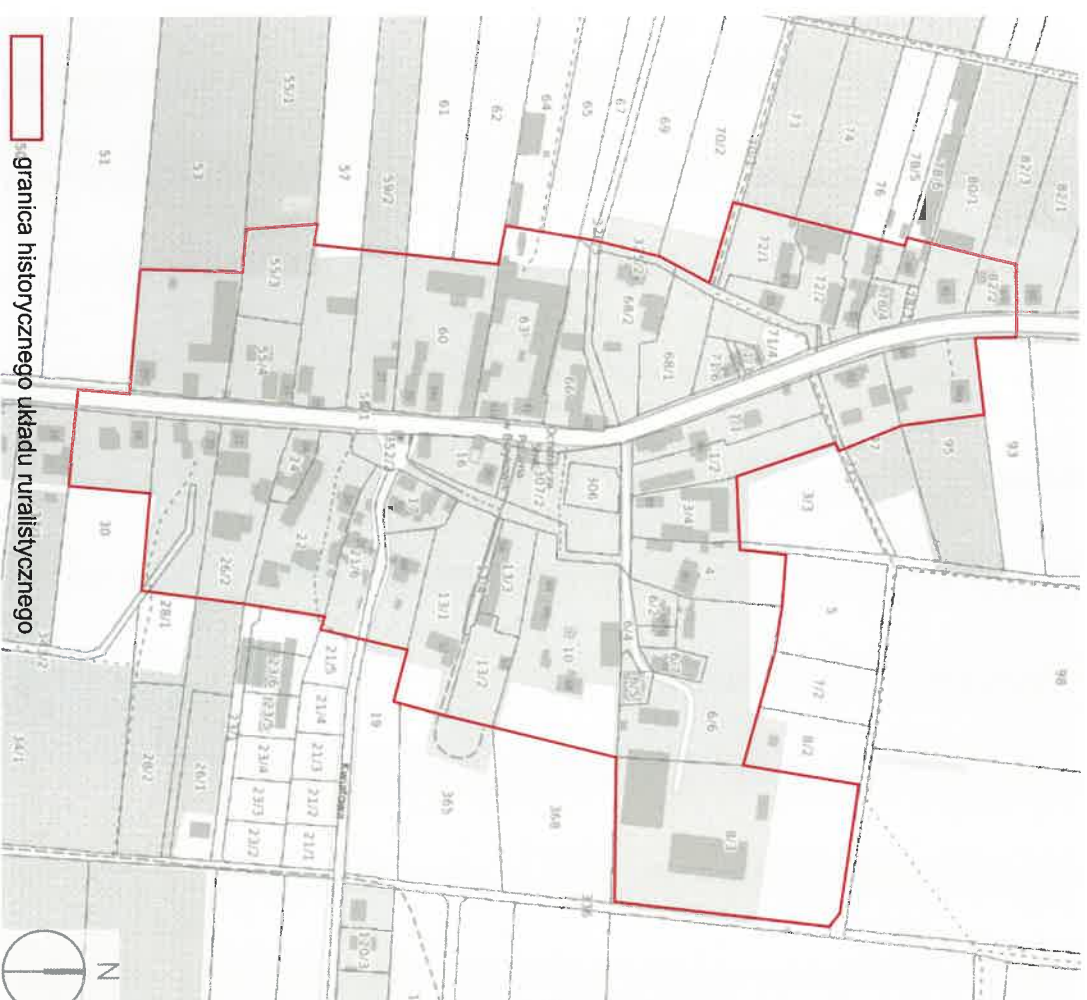
2. Czas powstania

1204 r./ XIX w.

3. Miejscowość

BRZYKÓW

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat trzebnicki

Gmina Trzebnica

6. Współrzędne geograficzne

51°21'18"N 17°03'21"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1204 r. Bricov, 1208 r. villa Briccii, 1236 r. Brziczewo, 1266 r. Brisovo, 1740 Britzen.

Historia wsi:

Przypuszcza się, że wieś pierwotnie stanowiła leśną kolonię, a mieszkańcy zajmowali się bartnictwem. W 1203 r. książę Henryk kupuje podzieloną już wieś na dwie części od Johana syna Briciusa i Nicolausa syna Grzegorza, przekazując klasztorowi w Trzebnicy. Wieś musiała istnieć przed 1203 r., o czym świadczą zapisy wysokości czynszu dla osadników. W 1295 r. wieś przeniesiona jest na prawo niemieckie, zasadzą zostaje rycerz Bogusco, a dziesięcina przypada kościołowi parafernemu w Trzebnicy. Kościół ten wzbogaca się o 8 dziedzin oczynszowanych. Dopiero w 1419 r. klasztor wykupuje prawa sądownicze do Brzyków, dotychczas będące w rękach książęcych. Wieś stanowiła własność do sekularyzacji, jednak od czasów reformacji zamieszkiwana była przez ewangelików z parafią w Pawłowic. W 1785 r. istniała również szkoła ewangelicka, a liczba mieszkańców wynosiła 193. W 1830 r. wymienia się spośród dóbr jedynie wiatrak i młyn wodny, wieś zamieszkiwało wówczas 249 osób, a w 1845 r. 272.

Stanowiska AZP:

Brak zlokalizowanych stanowisk AZP w obrębie wsi.

Postulaty:

Zachowanie i rewaloryzacja historycznego układu przestrzennego wsi, utrzymanie zabudowy wsi o charakterze ulicówki, zachowanie zespołów zabudowy zagrodowej, utrzymanie nawisła ze stawnem i drogą od wschodu, sytnowanie nowych obiektów jako uzupełnienie zespołów zabudowy lub w nawiązaniu do niej, stosowanie tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp.,

Istniejące zagrożenia:

Likwidacja obiektów historycznych, zaburzanie założeń zagrodowych poprzez wprowadzanie nieprzystającej zabudowy, rozbiórka i przetwarzanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów

Źródła:

Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu, Wytyczne konserwatorskie do planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica, Wrocław 1992 r.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)
październik 2022 r.

Marta Walega